

02/06/2026

Ο Πατριάρχης Θεόφιλος στη ρωσική εκκλησία της Αγίας Τριάδος στα Ιεροσόλυμα

[Πατριαρχία / Πατριαρχείο Ιεροσολύμων](#)

Η εορτή της επιφοίτησης του Αγίου Πνεύματος εορτάστηκε τη Δευτέρα, 19 Μαΐου / 1 Ιουνίου 2026 στη ρωσική εκκλησία της [Αγίας Τριάδος](#) του Πατριαρχείου Μόσχας, η οποία βρίσκεται στη Δυτική Ιερουσαλήμ, όπου εδρεύει η [Ρωσική Πνευματική Αποστολή](#) (Missia).

Της πανηγυρικής Θείας Λειτουργίας, επί τη εορτή της Δευτέρας του Αγίου Πνεύματος, προέστη η Α.Θ.Μ. Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, ως προσκεκλημένος της εν λόγω αντιπροσωπείας. Με τον Μακαριώτατο συλλειτουργήσαν ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναζαρέτ κ. Κυριακός, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καπιτωλιάδος κ. Ησύχιος, ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντίνης κ. Αρίσταρχος, Γέρων Αρχιγραμματέας, Αγιοταφίτες Ιερομόναχοι, μεταξύ των οποίων πρώτος ο Γέρων Καμαράσης Αρχιμανδρίτης π. Νεκτάριος, ο Προϊστάμενος της Αποστολής Αρχιμανδρίτης π. Βασιανός, ο Αρχιμανδρίτης π. Ρωμανός της Ρωσικής Εκκλησίας της Διασποράς (ROCOR), ιερείς αραβόφωνοι, ρωσόφωνοι και ρουμανόφωνοι, ο Αρχιδιάκονος π. Μάρκος, ο Ιεροδιάκονος π. Ευλόγιος και διάκονοι του Πατριαρχείου Μόσχας.

Έψαλλε χορωδία αποτελούμενη από ορθόδοξες μοναχές, ενώ παρόντες ήταν ο Πρέσβης της Ρωσίας κ. Ανατόλι Βικτόροφ και εκκλησίασμα από μοναχούς, μοναχές, πολλούς ρωσόφωνους ορθόδοξους κατοίκους της Ιερουσαλήμ και λίγους προσκυνητές.

Προς το εκκλησίασμα κήρυξε τον θείο λόγο ο Μακαριώτατος, στην ελληνική και τη ρωσική γλώσσα. Στο κήρυγμα του ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος ανέπτυξε τη θεολογία της Πεντηκοστής και τον ζωποιοό ρόλο του Αγίου Πνεύματος.

Ο Προκαθήμενος της Σιωνίτιδος Εκκλησίας υπογράμμισε ότι η εορτή του Αγίου Πνεύματος αποτελεί συνέχεια του μυστηρίου της Πεντηκοστής. Τόνισε ότι το Άγιο Πνεύμα είναι η διαρκής παρουσία του Χριστού στην Εκκλησία, «όπλον και ασφάλειαν άρραγή ταΐς ήμετέραις ψυχαΐς», ενώ η χάρη Του συνιστά την πηγή του αγιασμού και του φωτισμού των πιστών.

Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στη διδασκαλία των Αγίων Πατέρων περί της θεοποιού ενεργείας του Αγίου Πνεύματος, σημειώνοντας ότι «ή ψυχή του Χριστιανού... άδύνατον νά κατορθώση τι τών άγαθών άνευ τής παρουσίας, του φωτισμού του Άγίου Πνεύματος». Παράλληλα, χαρακτήρισε την «πυρίπνοον του Πνεύματος δρόσον» ως τη φωτιστική ενέργεια που καλείται να δεχθεί κάθε μέλος της Εκκλησίας.

Κλείνοντας, ο Μακαριώτατος ανέδειξε τη σημασία της ενότητας των Ορθοδόξων Εκκλησιών «έν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης καί τῆς ἀγάπης», επισημαίνοντας ότι η κοινή ευχαριστιακή σύναξη των Εκκλησιῶν Ἱεροσολύμων, Ρωσίας και Ρουμανίας αποτελεί ζωντανή μαρτυρία της «ἐνότητος τοῦ Πνεύματος» μέσα στο μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας.

Αναλυτικά το κήρυγμα του Πατριάρχη Ιεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου:

«Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν», (Ἰωάν. 4,24), λέγει Κύριος.

Ὅσιολογιώτατε Ἀρχιμανδρίτα π. Βασιανέ, ἐκπρόσωπε τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Μόσχας κ.κ. Κυρίλλου ἐν Ἱεροσολύμοις,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί καὶ προσκυνηταί,

Ἡ Ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία συνήγαγε πάντας ἡμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ περικαλλεῖ τούτῳ Ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἵνα ἐορτάσωμεν τὴν μεθέορτον τῆς Πεντηκοστῆς ἐορτὴν, αὐτό τό Πανάγιον καὶ Ζωοποιόν καὶ παντοδύναμον Πνεῦμα, τόν Ἕνα τῆς Τριάδος Θεόν, τό ὁμότιμον καὶ ὁμοούσιον καὶ ὁμόδοξον τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ.

Ἡ σημερινή ἐορτὴ ἀποτελεῖ προέκτασιν τῆς ἐορτῆς τῆς ἡμέρας τῆς Πεντηκοστῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Παράκλητος, τό Ἅγιον Πνεῦμα, οὐσιωδῶς ἐπεδήμησεν τοῖς ἁγίοις Ἀποστόλοις ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν, καθίσαν ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν ἐν τῷ ὑπερώῳ, ἐν ᾧ ἦσαν καταμένοντες (Πρβλ. Πράξ 2,3). Ἡ ἐπιδημία δέ αὕτη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δέν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ Πατρὸς, ὡς ἱστορεῖ ὁ Ἀπόστολος Λουκᾶς λέγων: «καὶ συναλιζόμενος [ὁ Ἰησοῦς] παρήγγειλεν αὐτοῖς [τοῖς Ἀποστόλοις] ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς ἣν ἠκούσατέ μου· ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς

δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ», (Πράξ. 1, 4-5).

Ἀξιοσημείωτον ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὀνομάζει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦτο διότι τοῦτο θά ἤρχετο ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Πατρὸς ὡς εἶχε προαναγγελθῆ ἄφ' ἑνὸς μὲν ὑπὸ τῶν προφητῶν καὶ δὴ τοῦ Ἰωήλ λέγοντος: «καὶ ἐχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα» (Ἰωήλ 3,1). Καὶ ἄφ' ἑτέρου ὡς αὐτὸς οὗτος ὁ Κύριος ἐβεβαίωσε τοὺς Ἀποστόλους πρὸ τοῦ πάθους Αὐτοῦ εἰπών: «Συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. Ἐάν γάρ μή ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς», (Ἰωάν. 16,7). Καὶ πάλιν «ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν», (Ἰωάν. 16,13). Καὶ αὐθις: «καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν», (Ἰωάν. 14,18), «τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρά τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται», (Ἰωάν. 16,13). Καὶ αὐθις «οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς· ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς», (Ἰωάν. 14,18).

Ἐρμηνεύων τὸν Κυριακὸν τοῦτον λόγον ὁ Ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας λέγει: «οὐκοῦν ἀλλότριον τῆς ἰδίας φύσεως δεικνύς τὸ Πνεῦμα ὁ Μονογενής, παρά τοῦ Πατρὸς ἐκπέμπεσθαι τοῖς ἀγίοις εἰπών τὸν Παράκλητον, αὐτὸς ἤξειν ἐπαγγέλλεται καὶ τὴν τοῦ Πατρὸς τάξιν αὐτοῖς ἀποπληροῦν, ἵνα μή καθάπερ τινὲς ὀρφανοὶ τῆς τοῦ προεστηκότος ἐπικουρίας ἔρημοι... ὄπλον οὖν ἄρα καὶ ἀσφάλειαν ἀρραγῆ ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς δέδωκεν ὁ Πατήρ τὸ Πνεῦμα Χριστοῦ, τὴν αὐτοῦ χάριν τε καὶ παρουσίαν ἀποπληροῦν».

Αὐτὴν ταύτην «τὴν χάριν τε καὶ παρουσίαν» ἀποπληροῖ ἐν τῷ σώματι Αὐτοῦ ὁ Χριστός, τοὔτέστιν «ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος», (Πράξ. 20,28) καὶ «ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθάρσῃ ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων», (Τίτ. 2,14).

Καὶ μὲν χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὸν ἁγιασμόν Αὐτοῦ, ὡς λέγει ὁ Μέγας Βασίλειος: «Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον πηγὴ ἁγιασμοῦ ἐστὶ. Καὶ ὡσπερ φύσει ἅγιος ὁ Πατήρ, καὶ φύσει ἅγιος ὁ Υἱός, οὕτω φύσει ἅγιον καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ τῆς ἀληθείας· διὸ καὶ ἐξαιρέτου καὶ ἰδιαζούσης τῆς τοῦ Ἁγίου προσηγορίας ἠξιώται». Ὁ δὲ ἁγιασμός εἶναι ἡ ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἡ ὁποία εἶναι κοινὴ καὶ εἰς τὰ τρία πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδος.

Ἡ ἔνωσις λοιπὸν τοῦ πιστοῦ μετὰ τοῦ Χριστοῦ καταλήγει εἰς τὸ νὰ πληροῦται τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Κυρίου καὶ τὸ ὄλον πρόσωπον τοῦ πιστοῦ νὰ διευθύνηται καὶ κατέχηται ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἐπισημαίνει καὶ αὐθις ὁ Μέγας Βασίλειος ἐπικαλούμενος τὸ παράδειγμα τοῦ σιδήρου καὶ τοῦ πυρός: «Καὶ ὡσπερ ὁ σίδηρος ἐν μέσῳ τῷ πυρὶ κείμενος, τὸ μὲν σίδηρος εἶναι οὐκ ἀποβέβληκε, τῇ δὲ σφοδροτάτῃ πρὸς τὸ πῦρ ὀμιλίᾳ ἐκπυρακτωθεὶς καὶ πᾶσαν εἰς ἑαυτοῦ τὴν τοῦ πυρός φύσιν ὑποδεξάμενος καὶ χρώματι καὶ ἐνεργείᾳ πρὸς τὸ πῦρ μεταβέβηκεν· οὕτω καὶ αἱ ἅγιοι δυνάμεις ἐκ τῆς πρὸς τὸ φύσει ἅγιον κοινωνίας, δι' ὅλης τῆς ἑαυτῶν ὑποστάσεως κεχωρηκότα ἤδη καὶ συμπεφυσιωμένον τὸν

ἀγιασμόν ἔχουσιν. Διαφορά δέ αὐταῖς πρὸς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον αὕτη, ὅτι τῷ μὲν φύσις ἢ ἀγιωσύνη· ταῖς δέ ἐκ μετουσίας ὑπάρχει τὸ ἀγιάζεσθαι». [Καὶ ἀπλούστερον, ὅπως ὁ σίδηρος, ὅταν εὐρίσκηται μέσα εἰς τὴν φωτιάν, δέν παύει νὰ εἶναι σίδηρος, λόγῳ ὅμως τῆς ἰσχυροτάτης ἐπαφῆς μέ τὸ πῦρ ἐκπυροῦται, μέσα εἰς τὴν ἰδικὴν του φύσιν δέχεται τὴν φύσιν τοῦ πυρὸς καὶ ὡς πρὸς τὸ χρῶμα καὶ τὴν ἐνέργειαν γίνεται πῦρ. Ἔτσι καὶ αἱ ἅγιοι δυνάμεις, λόγῳ τῆς κοινωνίας /τῆς ἐπαφῆς των πρὸς τὸ φύσει ἅγιον, ἀποκτοῦν τὸν ἀγιασμόν, ὁ ὁποῖος διήκει δι' ὅλης τῆς ὑποστάσεως καὶ ταυτίζεται πρὸς τὴν φύσιν των. Ἡ διαφορά των πρὸς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα εἶναι ὅτι Ἐκεῖνο μὲν εἶναι ἐκ φύσεως Ἅγιον, αὗται δέ ἀγιάζονται κατὰ μετοχήν.

Ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, ἀναφερόμενος εἰς τὴν δύναμιν, τὸν ἀγιασμόν καὶ τὴν ἐνέργειαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος λέγει: «Ὅπλον οὖν ἄρα καὶ ἀσφάλειαν ἀρραγῆ ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς δέδωκεν ὁ Πατήρ τὸ Πνεῦμα Χριστοῦ τὴν αὐτοῦ χάριν τε καὶ παρουσίαν καὶ δύναμιν ἐν ἡμῖν ἀποπληροῦν. Ἀμήχανον (=ἀδύνατον) γὰρ ἀνθρώπου ψυχὴν κατορθῶσαι τι τῶν ἀγαθῶν, ἡγουν τῶν οἰκείων κρατῆσαι παθῶν, ἢ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος ὀξείας διαδρᾶναι (=ἀποφυγεῖν) τὸ μέγεθος μὴ τῆ τοῦ ἁγίου Πνεύματος τετειχισμένην [ψυχὴν] χάριτι, καὶ αὐτὸν ἔχουσαν ἐν ἑαυτῇ διὰ τοῦτο Χριστόν».

Ὅντως, εἶναι ἀμήχανον, ἀδύνατον, ἢ ψυχὴ τοῦ Χριστιανοῦ, ὁ ὁποῖος θεωρεῖται τέκνον τῆς Ἐκκλησίας νὰ κατορθῶσῃ τι τῶν ἀγαθῶν ἄνευ τῆς παρουσίας, τούτέστιν τοῦ φωτισμοῦ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὡς διατυπώνει τοῦτο ὑμνολογικῶς καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς λέγων: «Λυτήριον κάθαρσιν ἀμπλακημάτων, πυρίπνοον δέξασθε Πνεύματος δρόσον, ὧ τέκνα φωτόμορφα τῆς Ἐκκλησίας, νῦν ἐκ Σιῶν γὰρ ἐξελέλυθε νόμος, ἢ γλωσσοπυρσόμορφος Πνεύματος χάρις».

Ἡ «πυρίπνοος τοῦ Πνεύματος δρόσος» εἶναι ἡ φωτιστικὴ ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὴν ὁποῖαν καλούμεθα νὰ δεχθῶμεν. Καὶ τοῦτο διότι κατὰ τὸν ἅγιον Γρηγόριον τὸν Θεολόγον τὸ φῶτισμα, λαμπρότης ἐστὶ ψυχῶν... φωτὸς μετουσία, σκότους κατάλυσις». Κατὰ δὲ τὸν ὑμνωδὸν τῆς Ἐκκλησίας «Φῶς ὁ Πατήρ, φῶς ὁ Λόγος, φῶς καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ὅπερ ἐν γλώσσαις πυρίναις, τοῖς Ἀποστόλοις ἐπέμφθη, καὶ δι' αὐτοῦ πᾶς ὁ κόσμος φωταγωγεῖται, Τριάδα σέβειν ἁγίαν»· καὶ πάλιν «Ὅτε καταβάς τὰς γλώσσας συνέχεε, διεμέριζεν ἔθνη ὁ Ὑψιστος· ὅτε τοῦ πυρὸς τὰς γλώσσας διένειμεν, εἰς ἐνότητα πάντας ἐκάλεσε, καὶ συμφώνως δοξάζομεν τὸ πανάγιον Πνεῦμα».

Τὴν ἐνότητα ταύτην, τὴν ἐνότητα δηλονότι πάντων ἡμῶν, τῶν μελῶν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ καὶ βεβαίως τὴν Ἐκκλησίαν Αὐτοῦ, παραγγέλλει ὁ θεῖος Παῦλος λέγων: «Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης», (Ἐφ. 4,1-3). Τὴν ἐνότητα ταύτην

τοῦ Πνεύματος διαδηλοῦμεν σήμερον ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης αἱ ἀδελφαὶ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι Ἱεροσολύμων καὶ Ρωσσίας ὡς καὶ τῆς Ρουμανίας ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς μυστικῆς εὐλογίας, τούτέστιν τῆς θείας Εὐχαριστίας, ἔνθα κοινωνοὶ καὶ συμμετόχοι ἐγενόμεθα τοῦ τιμίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς ἀναιμάκτου θυσίας.

Διὸ καὶ μετὰ τοῦ ὑμνωδοῦ εἶπωμεν: «Πάντα χορηγεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, βρύει προφητείας, ἱερέας τελειοῖ, ἀγραμμάτους σοφίαν ἐδίδαξεν, ἀλιεῖς θεολόγους ἀνέδειξεν, ὅλον συγκροτεῖ τὸν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας. Ὁμοούσιε καὶ Ὁμόθρονε, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ, Παράκλητε, δόξα σοι».

Μετά την απόλυση ἐγένεε ανταλλαγή δώρων μεταξύ του Προϊσταμένου της Αποστολῆς Αρχιμανδρίτη π. Βασιανού, ὡς αντιπροσώπου του Πατριαρχείου Μόσχας, καὶ του Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου.

Στη συνέχεια, ὁ Αρχιμανδρίτης π. Βασιανός παρέθεσε κέρασμα στο ηγουμενεῖο τῆς Μονῆς, ἐνῶ τὸ μεσημέρι παρατέθηκε εἴρτια μοναστηριακὴ τράπεζα.

